

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.I.20.512/2016/6. szám

A Szegedi Ítéltábla a **pártfogó ügyvéd neve (címe)** által képviselt **felperes neve (címe)** szám alatti lakos felperesnek – a **jogtanácsos neve (címe)** által képviselt **alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Szolnoki Törvényszék 2016. február 24. napján kelt 24.P.20.524/2015/17. számú ítélete ellen a felperes részéről 19. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi a felperest, 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 50.000,- (Ötvenezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

A felperest képviselő pártfogó ügyvéd díját az állam viseli.

A le nem rótt 773.800,- (Hétszázhetvenháromezer-nyolcszáz) Ft fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A **(város 1 neve)**-i Rendőrkapitányság 2009. május 7-én nyomozást rendelt el becsületsértés vétségének megalapozott gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen. Az eljárást megindító feljelentést többen tették arra hivatkozva, hogy a ... internetes videó megosztó portálon „rendőr videó” néven megjelent hanganyagban a feljelentőkkel és más személyekkel összefüggésben valótlan, vádaskodó, becsületsértő kijelentések hangzottak el. Elfogultság miatti kijelölést követően a **(város 2 neve)**-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya folyatta le az ügyben a nyomozást, melynek során valamennyi sértett tanút kihallgatták és megállapították a videón szereplő beszélgetésben részt vevők személyazonosságát. Az ügyben a nyomozók olyan információhoz jutottak, hogy az internetre a felperes tehette fel a videót, emiatt a rendőrkapitányság 16040/409-15/2009. bü. számú határozatával házkutatást rendelt el a Be. 149. § (1) bekezdése alapján a felperes lakóhelyén és használatában álló ingatlanban lévő tárgyi bizonyítási eszközök beszerzése végett. A házkutatást a **(felperes címe)** szám alatt található házban és az ahhoz tartozó bekerített helyen, valamint a felperes használatában lévő egyéb ingatlanokban, az ott található számítástechnikai rendszer, vagy az ilyen rendszer útján rögzített adatokat tartalmazó adathordozó átvizsgálásával együtt kellett végrehajtani. A házkutatásra 2009. október 13-án került sor, melynek során lefoglalták a felperes üzlethelyiségében lévő számítógépet és egyéb számítástechnikai eszközöket. A felperes a nyomozóhatóság házkutatást és lefoglalást elrendelő határozatával szemben panasszal élt, amelyet a

(város 2 neve)-i Városi Ügyészség B.../2009/3. számú határozatával elutasított. Az ellene előterjesztett felülbírálati indítványt a (város 3 neve)-i Városi Bíróság .Bny.../2009/2. számú végzésével szintén elutasította, utalva a házkutatás jogszerűségére. 2010. március 8-án a (város 2 neve)-i Rendőrkapitányság a nyomozás befejezéséről határozott és az iratokat vádemelési javaslattal megküldte a (város 3 neve)-i Városi Ügyészségnek, amely azonban további nyomozási cselekményeket rendelt el. Ennek keretében került sor a felperes elmeorvos szakértői vizsgálatára, valamint igazságügyi informatikai és számítástechnikai szakértő kirendelésére. Majd a rendőrkapitányság 2010. november 8-án a nyomozási eljárást befejezettnek nyilvánította és a nyomozati anyagot vádemelési javaslattal ismételtén megküldte a (város 3 neve)-i Városi Ügyészségnek. Vádemelést követően a (város 3 neve)-i Városi Bíróság .B.../2011/18. számú ítéletével a felperest 2 rb. szerzői jogok megsértésének vétsége alól felmentette, míg 3 rb. rágalmazás vétségében és 5 rb. szerzői jogok megsértésének vétségében bűnösnek mondta ki, és 10 hó fogházra ítélte, melynek végrehajtását 1 év próbaidőre felfüggesztette. A (város 3 neve)-i Törvényszék a másodfokú eljárásban .Bf.../2012/13. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, az 5 rb. szerzői jogok megsértésének vétségét 1 rb. szerzői jogok megsértése vétségének minősítette és e bűncselekmény vádja alól a felperest felmentette, valamint a vele szemben kiszabott és végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés tartamát 5 hónapra leszállította. A harmadfokon eljáró Szegedi Ítéltábla Bhar.../2013/4. számú végzésével a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította. A megismételt eljárás eredményeként a (város 3 neve)-i Törvényszék mint másodfokú bíróság .Bf.../2014/17. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperes terhére 3 rb. rágalmazás vétségét állapította meg, a szabadságvesztés büntetés tartamát 3 hónapra leszállította, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. A Kúria Bfv...2014/2. számú végzésével a felperes felülvizsgálati indítványát elutasította.

A felperes keresetében 6.672.000,- Ft vagyoni és 3.000.000,- Ft nem vagyoni kár megtérítésére kérte kötelezni az alperest. Vagyoni kárát a 2006-tól számított elmaradt jövedelmére, míg nem vagyoni kárigényét a jóhírnévhez, becsülethez, tisztességhez, emberi méltósághoz és egészséghez fűződő személyiségi jogainak megsértésére alapította. Hivatkozott a Ptk. 339. és 349. §-aira. Keresetlevelének 9. pontjában konkrétan meghatározta azon alperesi magatartásokat, amellyel okozati összefüggésben – álláspontja szerint – őt kár érte.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Véleménye szerint a nyomozati eljárás során a rá vonatkozó jogszabályokat maradéktalanul betartotta, amit alátámaszt az is, hogy a felperes ellen lefolytatott büntetőeljárásban végül megállapították bűnösségét. Az ügyben az alperes mint nyomozóhatóság vett részt, eljárása jogszerű és törvényes volt, amelyet mindvégig az illetékes ügyészség felügyelt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Határozatának indokolásában rámutatott, az alperes az ügyben mint nyomozó hatóság járt el büntetőeljárás során, a felperes által kifogásolt elkövetői magatartások mindegyike nyomozási cselekmény, melyeket az alperes a tényállás felderítése érdekében végzett a szükséges körben törvényesen. Leszögezte, a felperes mind a házkutatás, mind a gyanúsítottkénti meghallgatása során élt panasztételi jogával, melyek minden esetben elbírálásra kerültek, és az ügyészség mindkét nyomozási cselekményt jogszerűnek találta. Majd a házkutatás elrendelése elleni panasz elutasítását követően felülvizsgálati indítványt is előterjesztett, amelyet szintén elutasítottak. Hangsúlyozta, az orvosszakértői vélemény beszerzése a nyomozás felügyeletét ellátó ügyész utasítására történt, célja annak tisztázása volt, hogy a felperes kóros elmeállapotúnak tekintendő-e, és amennyiben igen, ez büntethetőséget kizárja-e, esetleg korlátozza. Alaptalannak találta a felperes azon hivatkozását is, miszerint a vádemelési javaslat nem

felelt meg a törvényi feltételeknek. Ezzel összefüggésben megállapította, hogy az ügyészség a megalapozott nyomozati eljárás eredményeként vádat emelt az ügyben. Rámutatott, a nyomozó hatóság felkutatja a bizonyítékokat, felderíti a lehetséges tényállást, de az ügyészség az, aki mindezeket egyenként és összességükben értékelve eldönti, hogy azok alkalmasak-e a vádemelésre. Összességében úgy foglalt állást, hogy a felperessel szemben folytatott nyomozási cselekmények, a nyomozati eljárás minden tekintetben jogszerű volt, ezért személyiségi jogsértés nem történt.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amely – tartalma szerint – annak megváltoztatására és a keresete szerinti határozat meghozatalára irányult. Véleménye szerint az eddigiek során figyelmen kívül maradt, hogy több éves letöltendő börtönbüntetést kapott az a volt rendőr, aki szolgálat teljesítése közben vagyonellenes bűncselekményeket követett el, majd önmaga védelme érdekében terhelő bizonyítékokat kezdett gyűjteni volt kollégái ellen. Többek között készített egy hangfelvételt is, melyen megnevezte azokat a rendőr kollégáit, akiket köztörvényes bűncselekmények elkövetésével vádolt. Ezt a hangfelvételt tisztázatlan körülmények között sikerült megjeleníteni egy politikai párt honlapján is, amelynek akkoriban a felperes volt a szerkesztője. Az üggyel kapcsolatban azonban a hangfelvétel készítőjét és terjesztőjét kifejezett kérése ellenére egyszer sem hallgatta meg egyetlen bíróság sem. Hivatkozott továbbá a Szegedi Ítéltábla harmadfokú eljárásban meghozott határozatának indoklására, amely a **(város 3 neve)**-i Törvényszék ítéletét megalapozatlanság miatt helyezte hatályon kívül. Véleménye szerint amit az alperes a felperessel szemben elkövetett, kimeríti a kirívóan súlyos jogalkalmazási és jogértelmezési tévedések körét, ekként kártérítési felelősségét megalapozza. Fellebbezésének kiegészítésében hangsúlyozta, az elsőfokú bíróság a tényállást nem tárta fel kellő mértékben, és nem folytatta le teljes körűen a bizonyítási eljárást sem, mivel nem állapítható meg, hogy az alperes felróhatóságának kimentése kapcsán milyen bizonyítékokat vett egyenként és összességükben figyelembe. Kifogásolta, hogy az ítélet nem terjedt ki annak vizsgálatára, miszerint az elvégzett nyomozati cselekmények súlya és gyakorisága indokolt volt-e a felperes terhére rótt bűncselekmény kapcsán.

Alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai szerint.

A fellebbezés **alaptalan**.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az ítéltábla abból levont jogi következtetéseivel is egyetért, jogi érveit ezért részleteiben megismételni nem kívánja.

A fellebbezés kapcsán az alábbiakat emeli ki:

A felperes keresetében a Ptk. 76. §-ára és 84. § (1) bekezdés e) pontjára alapozva arra hivatkozással kérte az alperest, mint az ellene folyt büntetőeljárásban részt vett nyomozóhatóságot kártérítésre kötelezni, hogy eljárásával egyes személyiségi jogai (emberi méltósághoz, jóhírnévhez, becsülethez, tisztességhez és egészséghez való joga) megsértette, ezzel neki kárt okozott, vagyis államigazgatási jogkörben okozott kárának megtérítését igényelte (Ptk. 339. § (1) és 349. § (1) bekezdés). A nyomozás során ugyanis a nyomozóhatóság közhatalmat gyakorol, ennek során fejti ki szervező-intézkedő tevékenységét (PK 42. számú állásfoglalás, BH 1998. 224. számú eseti döntés).

A személyhez fűződő jogokat a törvény nem tartalmazza kimerítően, azonban többek között az egészség, a becsület, az emberi méltóság és a jóhírnév megsértését a Ptk. 76. §-a és 78. § (1) bekezdése külön is nevesíti. Személyiségi jogsértés esetén a sérelmet szenvedett fél egyebek mellett kártérítést kérhet a polgári jogi felelősség általános szabályai szerint (Ptk. 84. § (1) bekezdés e)

pontja). Főszabályként érvényesül, hogy a személyiségi jog fogalmkörébe tartozó bármely jog sérelmét eredményező magatartás jogellenes, a jogellenességet azonban a jogszabály felhatalmazása kizárja. Ez azt jelenti, hogy a kötelezett kimentheti magát a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy (a jogszabályi rendelkezésénél fogva az adott módon) jogosult volt a beavatkozásra. Ha ez megállapítható, vagyis jogszabály felhatalmazása alapján történt a személyiségi jogok korlátozása illetve megsértése, a személyiségi jogsértés, és az ezen alapuló kártérítés kizárt. Ugyanígy a büntetőeljárás során tett jogcselekmények amennyiben törvényesek, nem alapozhatják meg a személyhez fűződő jogok sérelmét, mivel az állam működése és a társadalom védelme érdekében az irányadó jogszabályok maguk teremtik meg a személyhez fűződő jogok korlátozásának törvényes lehetőségét (eBDT 2006. 1408. számú jogeset). Ugyanakkor általánosságban véve fontos leszögezni azt is, hogy a jogalkalmazó szervek felelősségét csak kirívóan súlyos jogalkalmazási és jogértelmezési tévedés alapozza meg (eBDT 2008.1817.), illetve általában nem lehet kártérítési felelősség alapja a jogszabály által megengedett mérlegelés eredményeként meghozott határozat. Szintén helyesen utalt arra az elsőfokú bíróság, hogy a személyiségi jogi per nem szolgálhat más jogterületekre tartozó, esetenként már jogerősen befejezett ügyek újratárgyalására irányuló törekvések eszközéül.

A rendőrség nyomozati jog- és hatásköre az állam büntető hatalmán alapul, szabályait a Be. és más jogszabályok tartalmazzák. Az alperes eljárására irányadó Be. 36. § (1) bekezdése értelmében az általános nyomozó hatóság a rendőrség. A nyomozó hatóság mint jogalkalmazó szerv mérlegelési jogkörében eljárva dönt a büntetőeljárás megindításáról és konkrét személlyel kapcsolatban a gyanú fennállásáról, amelyhez nem szükséges a bizonyosság, elegendő annak valószínűsítése, hogy bűncselekmény történt és annak elkövetésével meghatározott személy valamely tény alapján összefüggésbe hozható (BH 1992.234. számú jogeset). A nyomozási eljárás taktikája, célszerűsége a perben tehát nem vizsgálható, kártérítési felelősséget sem alapozhat meg. Kárfelelősségének vizsgálatánál indokolt figyelembe venni ugyanakkor a nyomozás törvényességi felügyeletét ellátó ügyészség döntését is (BH 2002.143.).

A perbeli esetben az alperes nyomozati eljárás során tett intézkedései során jogszabálysértés nem történt, a felperes által 9 pontban megjelölt kifogások erre nem alkalmasak. Lényeges, hogy a lefolytatott büntetőeljárásban a felperes bűnössége jogerősen megállapításra került, ez is alátámasztja, hogy az alperes eljárása, melyben végül vádemelési javaslattal élt – a per egyéb adataival összevetve – nem volt jogsértő. A büntetőeljárás során a megismételt eljárásban meghozott másodfokú ítélet indokolása pedig kifejezetten kitér a felperesnek a lefoglalás szabálytalanságával kapcsolatos álláspontjára ((**város 3 neve**)-i Törvényszék Bf.../2014/17. számú ítélet 11. oldal utolsó előtti bekezdés). Megjegyzi az ítéletábra, az 1. pontban megjelölt magatartás eleve alaptalan, hiszen társadalmi szervezettel (párttal) szemben nem lehet büntetőeljárást lefolytatni, az kizárólag természetes személlyel szemben folyhat, ez látható a büntető anyagi és eljárásjogi szabályok teljes rendszeréből.

Osztja az ítéletábra az elsőfokú bíróság álláspontját tekintetben is, hogy a felperes által kezdeményezett személyiségvédelmi per valójában a vele szemben korábban folyamatban volt büntetőeljárás megállapításainak felülbírálatára irányult, amely azonban a polgári perben kizárt.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes köteles az alperes másodfokú eljárásban felmerült költségeit megtéríteni a Pp. 78. § (1) bekezdésének megfelelően, amelyet az ítéletábra a kifejtett jogi képviselői tevékenységgel arányban állóan állapított meg a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, valamint (5) és (6) bekezdése alapján.

A felperes személyes költségmentessége folytán a párfogó ügyvéd másodfokú eljárásban felmerült díját és a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján.

S z e g e d, 2016. november hó 4. napján

Dr. Kiss Gabriella sk. .	Bálint Attila sk. .	Bánfalvi-Bottyán Csilla sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró